

Kế hoạch bài dạy RỦI RO TÀI CHÍNH

Thời gian thực hiện : 30 phút

I. MỤC TIÊU

1. Năng lực

- Hiểu rủi ro tài chính là những sự việc bất ngờ gây ảnh hưởng đến tiền bạc, tài sản, hoặc kế hoạch chi tiêu. Nhận diện các rủi ro tài chính phổ biến với cá nhân, gia đình, xã hội.
- Biết một số cách phòng ngừa hoặc giảm nhẹ rủi ro tài chính để bảo vệ tiền bạc và tài sản.
- Rèn luyện kỹ năng tư duy xử lý vấn đề khi gặp rủi ro tài chính.

2. Phẩm chất

- Biết giữ gìn, bảo quản tiền bạc và tài sản của bản thân, gia đình.
- Có trách nhiệm với quyết định chi tiêu và hậu quả tài chính.
- Trung thực trong việc quản lý và báo cáo chi tiêu, không gian dối khi mất tiền hoặc xảy ra sự cố.
- Hình thành thói quen tiết kiệm, để dành cho những tình huống bất ngờ.
- Cẩn thận trong mua sắm, tránh bị lừa đảo.
- Biết suy nghĩ, tìm cách phòng ngừa rủi ro thay vì ỷ lại hoàn toàn vào người lớn.
- Chủ động xây dựng kế hoạch tài chính nhỏ phù hợp với bản thân.
- Thấu hiểu khó khăn tài chính của gia đình, biết đồng cảm, chia sẻ cùng người thân khi gặp rủi ro.

II. CHUẨN BỊ

1. Giáo viên

- Nội dung bài giảng, phiếu học tập, bảng phụ hoặc slide trình chiếu.
- Hình ảnh, video, thẻ tình huống

2. Học sinh

- Chuẩn bị đồ dùng học tập (vở ghi, bút, phiếu học tập nếu có).

III. TIẾN TRÌNH DẠY HỌC

1. Khởi động (5 phút)

- GV chuẩn bị một chiếc hộp nhỏ, bên trong có tờ giấy ghi tình huống . Ví dụ:
  - Em đang đi học thì làm rơi ví có 50.000 đồng.
  - Xe đạp bị hỏng phanh, phải mang đi sửa tốn tiền.
  - Gia đình em bị mất điện tủ lạnh, thực phẩm bị hỏng.
  - Mẹ em bị ốm phải nghỉ làm một tuần, không có thu nhập.
  - Ở quê em có bão lớn, nhiều nhà bị tốc mái.

AT RISK

- Thực hiện:
- + GV cho một HS bất kỳ lên bốc thăm tờ giấy trong hộp.
- + HS đọc to tình huống trước lớp.
- + GV hỏi cả lớp:
  - “Nếu em gặp tình huống này, em sẽ cảm thấy thế nào?”
  - “Điều này ảnh hưởng đến tiền bạc hoặc tài sản của em ra sao?”
- GV nhận xét và kết luận:
  - Những sự việc bất ngờ này có thể làm em hoặc gia đình mất tiền, hỏng đồ dùng, thay đổi kế hoạch.
  - Đó chính là **rủi ro tài chính**. Hôm nay chúng ta sẽ học bài “RỦI RO TÀI CHÍNH”.

2. Hình thành kiến thức (20 phút)

Hoạt động 1: Rủi ro tài chính là gì? Các loại rủi ro tài chính thường gặp.

- GV đưa 1–2 tình huống mẫu (VD: Em đánh rơi 20.000 đồng khi đi học).
- Hỏi HS: “Điều này có làm em mất tiền hoặc thay đổi kế hoạch chi tiêu không?”
→ HS trả lời.
- GV kết luận: Những sự việc bất ngờ như vậy khiến em hoặc gia đình mất tiền, hư hỏng tài sản, hoặc khiến kế hoạch chi tiêu bị thay đổi được gọi là **rủi ro tài chính**.
- GV in **thẻ tình huống** (mất tiền, xe đạp hỏng, mẹ ốm, tủ lạnh hỏng, bão lũ, dịch bệnh, giá cả tăng, bị lừa khi mua online...) và 3 tấm bảng hoặc 3 cột trên bảng: **Cá nhân – Gia đình – Xã hội**.
- Chia lớp thành nhóm nhỏ (4–5 HS). Mỗi nhóm bốc 2–3 thẻ tình huống và hoạt động trong vòng 5 phút.
- Nhiệm vụ:
  - + Đọc tình huống, giải thích vì sao đây là rủi ro tài chính.
  - + Xác định nó thuộc loại **Cá nhân – Gia đình – Xã hội**.
  - Đại diện nhóm dán thẻ lên bảng (cột tương ứng).
  - GV cùng HS nhìn lại bảng phân loại.
  - GV tổng kết:
    - Cá nhân: mất tiền, hỏng đồ, bị lừa...
    - Gia đình: người bệnh, hỏng đồ gia dụng, mất việc...
    - Xã hội: thiên tai, dịch bệnh, giá cả tăng...
- Khẳng định: Rủi ro tài chính có thể đến bất ngờ, từ nhiều phía → cần biết để phòng ngừa.

Hoạt động 2: Hậu quả của rủi ro tài chính, phòng ngừa và giảm thiểu rủi ro

- GV chuẩn bị 5–6 tình huống rủi ro (viết trên giấy, hoặc trình chiếu).
- Ví dụ:

1. Em làm rơi 20.000 đồng tiền đi học.
2. Xe đạp em bị hỏng bánh, phải sửa.
3. Mẹ em bị ốm, tốn thêm tiền thuốc.
4. Gia đình bị hỏng tủ lạnh, cần sửa gấp.
5. Bão lũ làm giá rau tăng cao.
6. Em mua đồ online nhưng nhận phải hàng kém chất lượng.

- GV nêu tình huống (2–3 phút)

+ Lần lượt đọc 1 tình huống cho cả lớp.

+ Hỏi: “Theo các em, đây có phải là rủi ro tài chính không? Vì sao?”

→ HS trả lời miệng, GV kết luận.

- GV hỏi: “Nếu chuyện này xảy ra thì hậu quả là gì?”

- HS nêu: mất tiền, phải dùng tiền tiết kiệm, hoãn kế hoạch, gia đình khó khăn...

- GV ghi nhanh ý kiến lên bảng (cột **Hậu quả**).

- GV tiếp tục hỏi: “Làm thế nào để phòng ngừa hoặc giảm bớt hậu quả?”

- HS nêu: cẩn thận giữ tiền, để dành tiết kiệm, kiểm tra khi mua hàng, nhờ người lớn tư vấn...

- GV ghi vào cột **Phòng ngừa** (ngay bên cạnh).

- GV chỉ vào bảng so sánh **Hậu quả ↔ Phòng ngừa** và kết luận:

Rủi ro làm ta mất tiền, thay đổi kế hoạch, thậm chí gây căng thẳng.

Nhưng nếu biết **phòng ngừa**, ta sẽ giảm bớt khó khăn và bảo vệ tài sản.

Hoạt động 3: Lợi ích của việc phòng ngừa rủi ro tài chính

- GV kể/tạo tranh minh họa ngắn về 2 nhân vật:

- Bạn Nam: không tiết kiệm, không cẩn thận giữ tiền. Khi xe đạp hỏng, Nam phải vay mượn, gia đình lo lắng.

- Bạn Lan: mỗi tháng để dành 20.000 đồng. Khi xe đạp hỏng, Lan lấy tiền tiết kiệm ra sửa, không ảnh hưởng nhiều đến gia đình.

- GV hỏi cả lớp:

- Ai gặp khó khăn hơn, vì sao?

- Ai bớt lo lắng hơn, vì sao?

- HS trả lời, GV ghi nhanh ý kiến lên bảng.

- GV kết luận : **Khi phòng ngừa rủi ro (như Lan):**

+ Bảo vệ tiền bạc và tài sản của em và gia đình.

+ Giảm căng thẳng khi gặp sự cố bất ngờ.

+ Giúp em chi tiêu và quản lý tiền thông minh hơn.

3. Luyện tập - Củng cố (5 phút)

Ghép nối 3 cột

Nhiệm vụ: Nối đúng các ý giữa Rủi ro tài chính – Xảy ra – Cách phòng ngừa.

Rủi ro tài chính	Xảy ra	Cách phòng ngừa
1. Mất ví tiền	a. Cá nhân	A. Giữ ví cẩn thận
2. Mua hàng giá online	b. Cá nhân	B. Kiểm tra kỹ người bán và sản phẩm trước khi mua
3. Mượn tiền không trả được	c. Gia đình	C. Lập kế hoạch trả nợ rõ ràng
4. Người thân bị ốm, phải chi nhiều tiền chữa bệnh	d. Gia đình	D. Có quỹ tiết kiệm phòng trường hợp khẩn cấp
5. Mất tiền khi chơi đồng người	e. Xã hội	E. Không mang nhiều tiền và luôn chú ý bảo quản đồ cá nhân